

การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทย  
เชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R  
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

Development of Activity Package on Analytical  
Thai Reading Through Sq3r Technique for  
Prathomsuksa V Students.

พรรณนิกา ศรีชาญชัย

\* มหบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ผศ.ดร.รุ่งฟ้า กิติญาณสันต์

\* อาจารย์ประจำภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Pannika Srichanchai

\* Master of Education (Curriculum and Instruction), Faculty of Education, Burapha University

Asst.Prof.Dr. Roongfa Kitiyanusan

\* Associate Professor, Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Burapha University

ข้อมูลบทความ

\* รับบทความ 14 ธันวาคม 2561

\* แก้ไข 22 มกราคม 2562

\* ตอรับบทความ 4 กุมภาพันธ์ 2562

## บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R 2) เพื่อศึกษาพัฒนาการการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R และ 3) ศึกษาพฤติกรรมการอ่านระหว่างเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองพญา 8 (พทยานุกูล) ตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม โดยการจับสลาก จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ จำนวน 7 ชุด 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ก่อนเรียนและหลังเรียน รวม 2 ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัย ฉบับละ จำนวน 30 ข้อ และแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน เป็นแบบสังเกตที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า

1) ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.27/88.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R  
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3) พฤติกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้น  
ประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วย  
เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R พบว่า พฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์  
ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปี  
ที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม

คำสำคัญ:           เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R  
                            อ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์

## Abstract

The purpose of this research were 1) to construct instructional package in Thai reading comprehension by using SQ3R 2) to study analytical Thai reading development before and after using by activity package on analytical Thai reading through SQ3R technique 3) to study reading behavior during learning using Thai reading through SQ3R technique for Prathomsuksa V students. The sample consisted of 45 students in Prathomsuksa V in the first semester academic year 2018 of Pattaya city 8 (Pattayanukul) school by using Cluster Sampling. The research instruments were 1) Seven activity package on analytical Thai reading through SQ3R technique. 2) The analytical Thai reading achievement test and behavior observation forms. The statistics used were percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results of research as follows:

1) The Thai reading through SQ3R technique for had efficiency index of 89.27/88.15 whichs was higher than the standard criterion

2) The Thai reading comprehension of Prathomsuksa V students, posttest score of learning management by using SQ3R reading technique, was significantly higher than pretest score at the .01 level.

3) The Thai reading behavior during the studying by using SQ3R reading technique of Prathomsuksa V students were at excellent level.

**Keyword:** Reading Through Sq3r Technique  
Analytical Thai Reading

### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประโยชน์ของการอ่านมิได้เกิดแต่เฉพาะกับผู้ใหญ่เท่านั้น เด็กที่อ่านหนังสือเป็นประจำ การอ่านก็ช่วยให้ได้รับความรู้ทางภาษา ทั้งด้านเพิ่มพูนศัพท์และสำนวนภาษา ยิ่งอ่านมาก ยิ่งช่วยทำให้อ่านแตกฉาน เกิดทักษะในการอ่าน มีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาทั้งด้านการพูดและการเขียน ตลอดจนมีผลส่งไปถึงการเรียนรู้วิชาต่างๆ ได้เร็วขึ้นด้วย ฮัค (Huck, 1979 อ้างถึงใน นลินี บำเรอราช, 2545ก) กล่าวว่าเด็กที่อ่านวรรณกรรมเด็กหรือหนังสือสำหรับเด็กจะสามารถพัฒนาความต้องการพื้นฐานทางจิตวิทยาของเด็ก ในเรื่องความเข้าใจตนเอง หรือที่เรียกว่า Self Concept ได้รับความต้องการและความสามารถของตนเอง ได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับกลุ่มเด็กด้วยกัน หรือเรียนรู้ที่จะเข้ากับเพื่อนได้ รวมถึงการเรียนรู้บทบาททางเพศ (Sex Role) ที่เหมาะสมของตน รู้ว่าเพศหญิง เพศชาย ควรปรากฏตนอย่างไร จึงจะเหมาะสม อีกทั้งยังได้พัฒนาทักษะในการอ่าน การสื่อสารกับผู้อื่น และการใช้ตัวเลขได้ดีขึ้น ความเข้าใจเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน ค่านิยม ศีลคนดี และความสำนึกบางประการที่ได้รับรู้มาจากการอ่านหนังสือ และพัฒนาแนวคิดของตนเอง ผ่านการเรียนรู้แนวคิดของผู้อื่นจากหนังสือที่อ่าน ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า

ผลจากการอ่านหนังสือของเด็ก ทำให้เด็กได้รับทั้งสาระความรู้ตามเนื้อเรื่องต่างๆ จากบทอ่าน ได้เพิ่มทักษะการอ่าน เรียนรู้วิธีการอ่าน ได้ประสบการณ์ชีวิตของคนที่อยู่ในวัยเด็ก และวัยอื่นๆ และได้รับการตอบสนองความต้องการของตน เป็นการพัฒนาความนึกคิดและภูมิปัญญาของเด็กให้สูงขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นความสำคัญของการอ่าน จึงได้กำหนดตัวชี้วัดคุณภาพของผู้เรียนด้านการอ่านไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ว่าในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใ้ว่า อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา อธิบายความหมายโดยนัย จากเรื่องที่อ่านอย่างหลากหลาย แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต และอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) จากความสำคัญ ดังกล่าว นับเป็นหนึ่งในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการฝึกฝนในทุกๆ ด้านอย่างจริงจัง อีกทั้งยังเป็นมาตรการที่จะช่วยแก้ปัญหาความอ่อนด้อยด้านการอ่าน การ

คิดวิเคราะห์ของผู้เรียนทุกระดับอีกด้วย ครูผู้สอนจึงควรปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนสมรรถภาพด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนนำทักษะเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ, 2546)

วิธีการอ่านแบบ SQ3R เป็นวิธีการอ่านที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้ในการสอนอ่าน ซึ่งสามารถช่วยให้นักเรียนเลือกสิ่งทีคาดว่าจะรู้จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว และจดจำได้ดี และทบทวนเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนการอ่าน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสำรวจ (Survey - S) โดยการกวาดสายตาไปตามหัวข้อหนึ่งๆ เพื่อหาข้อหรือจุดสำคัญของเรื่องที่จะกล่าวถึงต่อไป 2) ขั้นตั้งคำถาม (Question - Q) โดยการเปลี่ยนหัวข้อที่อ่านให้เป็นคำถาม ตั้งคำถามนี้จะทำให้มีความอยากรู้อยากเห็นมากขึ้น ที่สำคัญคือ คำถามจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องราวที่กำลังอ่าน 3) ขั้นอ่าน (Read - R) การอ่านข้อความในบทนั้นๆ ซ้ำอีกอย่างละเอียด 4) ขั้นเล่าเรื่อง (Recite - R) พยายามใช้ถ้อยคำของตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้หรืออาจเริ่มด้วยการอ่านทวนคำถามซ้ำใหม่อีก และ 5) ขั้นทบทวน (Review - R) เมื่ออ่านจบแล้วลองสำรวจดูว่าตนมีความสามารถจับจุดสำคัญของ

ของเรื่องได้ทุกจุดหรือไม่ สามารถจดจำเรื่องราวและจุดสำคัญของเรื่องได้ดี (Robinson, 1961,) นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาผลการวิจัยของนักการศึกษาและนักวิชาการเกี่ยวกับการสอนอ่านแบบ SQ3R อาทิ ณัฏฐ์ขจร กันชาติ (2550) ได้ศึกษาผลของการสอนอ่านแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่ได้รับการอ่านแบบ SQ3R สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดและส่งผลให้ ความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนสูงกว่า 3.51 ซึ่งอยู่ในระดับดี ส่วน กรรณิการ์ เครือมาศ (2554) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ3R พบว่า ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ3R สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ สุชาติพิทย์ เจริญรัตน์ (2555) ได้พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R มีทักษะการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

## การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ดังนั้นเมื่อพิจารณาวิธีการสอนแบบ SQ3R จะพบว่า การสอนอ่านแบบ SQ3R ล้วนเป็นประโยชน์ต่อความเข้าใจในการอ่านทั้งสิ้นนั้น นำมาพิจารณาร่วมกับผลการวิจัยของนักการศึกษาและนักวิชาการเกี่ยวกับการสอนแบบ SQ3R จึงทำให้สามารถเชื่อมโยงทักษะและความรู้ไปตอบสนองต่อการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนตามที่หลักสูตรได้กำหนดเอาไว้ จึงเป็นวิธีการสอนอ่านที่ผู้วิจัยเลือกที่จะนำมาพัฒนา และปรับปรุงแก้ไขปัญหาการสอนอ่าน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านได้ดียิ่งขึ้น และเมื่อนำมาประกอบกับชุดกิจกรรมการอ่าน ซึ่งเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ศึกษาความรู้ร่วมกัน โดยปฏิบัติตามกิจกรรมตามขั้นตอนต่างๆ ที่กำหนดไว้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กล่าวคือในแต่ละชุดกิจกรรมก็จะมีกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหัวข้อย่อยให้ผู้เรียนศึกษาและทำกิจกรรมจนครบทุกกิจกรรมการเรียนรู้ โดยในกระบวนการเรียนการสอนจะมีการประเมินผู้เรียนก่อนเรียน การนำเข้าสู่บทเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสรุปผล และการประเมินหลังเรียน จึงช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินกิจกรรมด้วยตนเอง ช่วยเสริมการศึกษารายบุคคล และมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการพัฒนา

ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองพญา 8 (พืชมานุกุล) เพื่อให้นักเรียนมีทักษะดีขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้นต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการอ่านระหว่างเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

### สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R มีผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

### ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองพญา 8 (พทยานุกูล) จังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 240 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนเมืองพญา 8 (พทยานุกูล) จังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยการจับสลาก จำนวน 1 ห้อง จำนวน 45 คน

3. เนื้อหาที่นำมาสร้างชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นเนื้อหาที่ใช้ในการฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์อยู่ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และแหล่งเรียนรู้อื่น ได้แก่ หนังสือพิมพ์ บทความ

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ผู้วิจัยใช้เวลาทั้งสิ้น 14 ชั่วโมงในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ไม่รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

### 5. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

5.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ และพฤติกรรมในการอ่านเชิงวิเคราะห์

### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามความสามารถของผู้เรียน

2. เป็นแนวทางที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงขึ้น

3. เป็นแนวทางให้ครูปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียน ในระดับชั้นต่างๆ อันจะเป็นผลที่จะเกิดความก้าวหน้าทางวิชาการต่อไป

## การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

### นิยามศัพท์เฉพาะ

ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ หมายถึง เอกสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อฝึกความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้นักเรียน มีลักษณะเป็นกิจกรรมให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ จำนวน 7 ชุด ได้แก่ การอ่านนิทาน การอ่านโฆษณา การอ่านคำสั่ง ข้อแนะนำ การอ่านข่าว การอ่านสารคดี การอ่านบทความ การอ่านวรรณคดี

เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R หมายถึง วิธีการอ่านที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้ในการสอนอ่าน ซึ่งสามารถช่วยให้นักเรียนเลือกสิ่งที่คาดว่าจะรู้จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็วและจดจำได้ดี และทบทวนเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนการอ่าน 5 ขั้นตอน คือ 1) การสำรวจ (S-Survey) การกวาดสายตาเพื่ออ่านอย่างคร่าวๆ 2) การตั้งคำถาม (Q-Question) การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน 3) การอ่าน (R1-Read) การอ่านอย่างละเอียดอีกครั้ง 4) การจดจำ (R2-Read) การจดจำข้อความที่สำคัญ โดยการจดบันทึกย่อ และ 5) การทบทวน (R3-Review) การอ่านทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมด

การอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านสามารถจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่างๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นวัตถุ

สิ่งของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้นเพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงหรือ สิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้ในเรื่องแต่ละเรื่องที่อ่าน

พฤติกรรมการอ่าน หมายถึง การกระทำการแสดงออกของนักเรียนที่แสดงว่านักเรียนมีลักษณะนิสัยในการอ่านตามวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ซึ่งสังเกตได้จากพฤติกรรมการอ่าน 1) การกวาดสายตาเพื่ออ่านอย่างคร่าวๆ 2) การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน 3) การอ่านอย่างละเอียดอีกครั้ง 4) การจดจำข้อความที่สำคัญ โดยการจดบันทึกย่อ และ 5) การอ่านทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมด

### วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One-Group Pretest-Posttest Design

2. วิธีดำเนินการทดลอง

2.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 45 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้เวลาทดสอบ 50 นาที แล้วบันทึกคะแนนกลุ่มตัวอย่าง จากการทดสอบครั้งนี้เป็นคะแนนก่อนเรียน

2.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ทั้ง 7 ชุด กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 45 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้เวลา 14 ชั่วโมง แล้วบันทึกคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนและคะแนนพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคลในแต่ละชุด จากนั้นนำคะแนนรวมที่ได้แต่ละชุดไปหาประสิทธิภาพ

2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบทดสอบคนละชุดกับก่อนเรียน ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 45 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้เวลาทดสอบ 50 นาที แล้วบันทึกคะแนนเป็นคะแนนทดสอบหลังเรียน

### สรุปผลการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.27/88.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้ ( $E_1$ )

| ชุดกิจกรรมที่                   | จำนวน<br>นักเรียน<br>(n) | คะแนนเต็ม | คะแนนเฉลี่ย | ประสิทธิภาพ<br>ของกระบวนการ<br>เรียนรู้ ( $E_1$ ) |
|---------------------------------|--------------------------|-----------|-------------|---------------------------------------------------|
| ชุดที่ 1 การอ่านนิทาน           | 45                       | 70        | 405         | 90.00                                             |
| ชุดที่ 2 การอ่านโฆษณา           | 45                       | 70        | 408         | 90.67                                             |
| ชุดที่ 3 การอ่านคำสั่ง ข้อแนะนำ | 45                       | 70        | 403         | 89.56                                             |
| ชุดที่ 4 การอ่านข่าว            | 45                       | 70        | 403         | 89.56                                             |
| ชุดที่ 5 การอ่านสารคดี          | 45                       | 70        | 398         | 88.44                                             |
| ชุดที่ 6 การอ่านบทความ          | 45                       | 70        | 400         | 88.89                                             |
| ชุดที่ 7 การอ่านวรรณคดี         | 45                       | 70        | 395         | 87.78                                             |
|                                 |                          |           | 2812        | 89.27                                             |

การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R  
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตารางที่ 2 ผลการหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของการเรียนรู้ ( $E_2$ )

| แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์<br>ทางการอ่าน | จำนวน<br>นักเรียน<br>(n) | คะแนนเต็ม | คะแนนเฉลี่ย | ประสิทธิภาพ<br>ผลลัพธ์ของ<br>การเรียนรู้ ( $E_2$ ) |
|-------------------------------------|--------------------------|-----------|-------------|----------------------------------------------------|
|                                     | 45                       | 30        | 84.44       | 88.15                                              |

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน

| ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน | จำนวนนักเรียน (n) | $\bar{X}$ | SD   | t       | p   |
|----------------------|-------------------|-----------|------|---------|-----|
| ก่อนเรียน            | 45                | 20.73     | 2.18 |         |     |
|                      |                   |           |      | 24.09** | .00 |
| หลังเรียน            | 45                | 26.44     | 1.27 |         |     |

\*\*  $p < .01$

3. พฤติกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R พบว่า พฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีค่าคะแนนรวมคิดเป็นร้อยละ 94.29 ดังตารางที่ 4

**ตารางที่ 4** ผลการวิเคราะห์การสังเกตพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

| พฤติกรรม                                   | ค่าเฉลี่ยร้อยละ |             |             |             |             |             |             | รวม   | ระดับ<br>พฤติกรรม<br>การอ่าน<br>ภาษาไทย |
|--------------------------------------------|-----------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------|-----------------------------------------|
|                                            | ชุดที่<br>1     | ชุดที่<br>2 | ชุดที่<br>3 | ชุดที่<br>4 | ชุดที่<br>5 | ชุดที่<br>6 | ชุดที่<br>7 |       |                                         |
| 1. การกวาดสายตาเพื่ออ่านอย่างคร่าวๆ        | 84.44           | 100.00      | 100.00      | 100.00      | 93.33       | 91.11       | 91.11       | 94.28 | ดีเยี่ยม                                |
| 2. การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน            | 64.44           | 88.89       | 97.78       | 100.00      | 100.00      | 100.00      | 100.00      | 93.02 | ดีเยี่ยม                                |
| 3. การอ่านอย่างละเอียดอีกครั้ง             | 88.89           | 100.00      | 95.56       | 100.00      | 97.78       | 91.11       | 93.33       | 95.24 | ดีเยี่ยม                                |
| 4. การจดจำข้อความที่สำคัญโดยการจดบันทึกย่อ | 77.78           | 91.11       | 97.78       | 100.00      | 100.00      | 100.00      | 100.00      | 95.24 | ดีเยี่ยม                                |
| 5. การอ่านทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมด        | 80.00           | 93.33       | 95.56       | 93.33       | 93.33       | 100.00      | 100.00      | 93.65 | ดีเยี่ยม                                |
| รวม (เฉลี่ย)                               | 79.11           | 94.67       | 97.33       | 98.67       | 96.89       | 96.44       | 96.89       | 94.29 | ดีเยี่ยม                                |

### อภิปรายผล

1. ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 89.27/88.15 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการสร้างชุดกิจกรรมยึดตามทฤษฎีและหลักการสร้างชุดกิจกรรมตามที่ได้ศึกษาค้นคว้า โดยการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน คู่มือครู กระบวนการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล รวมทั้งเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรมอย่างละเอียด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรม และมีแนวคิดของนักวิชาการมาประกอบการสร้างชุดกิจกรรม คือ สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2551) ได้สรุปเกี่ยวกับขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมว่า ควรกำหนด

เรื่องและเนื้อหาเพื่อทำชุดกิจกรรมตามหลักสูตรที่ใช้สอนเพื่อให้เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นผู้เรียน มีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ให้ครอบคลุมเนื้อหาและกิจกรรมที่เกิดการเรียนรู้ รวมทั้งสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์จะต้องมีจัดหมวดหมู่และมีมาตรฐานเพื่อความสะดวกในการใช้และความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการเก็บรักษา ส่วนการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม เมื่อสร้างชุดกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้วต้องนำชุดกิจกรรมนั้นๆ ไปทดสอบโดยวิธีการต่างๆ ก่อนนำไปใช้จริง เช่น ทดลองเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุม และความตรงของเนื้อหา เป็นต้น สอดคล้องกับแนวคิดของสุคนธ์ วินธพานนท์ (2551) เกี่ยวกับชั้น

## การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตอนการสร้างชุดกิจกรรมว่า ควรเลือกหัวข้อและประเด็นสำคัญได้จากการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับชั้นที่จะสอน การกำหนดเนื้อหาที่จัดทำชุดการสอนต้องคำนึงถึงความรู้พื้นฐานของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จะต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องมีบทบาทในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นเพียงคอยชี้แนะและควบคุมการเรียนการสอน เลือกกิจกรรมที่หลากหลายที่เหมาะสมกับชุดกิจกรรม และฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการคิดหลากหลาย เช่น คิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เป็นต้น ส่วนการสร้างแบบทดสอบควรมี 1) แบบทดสอบวัดพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนก่อนที่จะมาเรียน 2) แบบทดสอบย่อย เพื่อวัดความรู้ของผู้เรียนหลังจากเรียนจบในแต่ละเนื้อหาย่อย และ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ใช้ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังจากการศึกษาชุดกิจกรรมจบแล้ว และสอดคล้องกับงานวิจัยของกรณีการ์ เครือมาศ (2554) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ3R พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ3R มีประสิทธิ

ภาพเท่ากับ 85.24/82.35 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังใช้ชุดกิจกรรมสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งชุดกิจกรรมทั้ง 7 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 การอ่านนิทาน ชุดที่ 2 การอ่านโฆษณา ชุดที่ 3 การอ่านคำสั่ง ข้อแนะนำ ชุดที่ 4 การอ่านข่าว ชุดที่ 5 การอ่านสารคดี ชุดที่ 6 การอ่านบทความ และชุดที่ 7 การอ่านวรรณคดี มีความสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการเรียนรู้ในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ดีขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนฝึกฝนเป็นขั้นตอนและบ่อยครั้งจนเกิดความชำนาญ และเนื้อหาของบทอ่านทั้งหมดเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน น่าสนใจและเป็นเรื่องใกล้ตัวเป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน โดยแต่ละชุดได้วางแผนการสอนอย่างรัดกุม โดยกำหนดกิจกรรมในแผนการสอนและสื่อการสอนอย่างชัดเจน ทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านอย่างเป็นขั้นตอน การจัดลำดับเนื้อหาของชุดการสอนเริ่มจากง่ายไปยาก ดังที่ โจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539, หน้า 22-29) ได้กล่าวไว้ว่า การคัดเลือกบทอ่านควรคำนึงถึงความสำคัญต่อการเรียนรู้ ความถูกต้องทันสมัย ความน่าสนใจ เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ และมีประโยชน์แก่นักเรียน ส่วนวลีนี้ บำเรอราช (2545ข, หน้า 230-234)

กล่าวไว้ว่า การสอนอ่านจะต้องทำให้ผู้เรียนอ่านสิ่งต่างๆ ได้อย่างง่ายๆ ก่อน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจ มีความภาคภูมิใจว่าตนเองอ่านได้ จะเป็นแรงผลักดันให้อยากอ่านต่อไปอีก อยากเรียนรู้ต่อไปอีก บทเรียนที่จัดทำขึ้นควรเป็นบทเรียนสั้นๆ ตัดตอนมาจากหนังสือต่างๆ ที่เป็นเรื่องน่าสนใจ การจัดลำดับบทเรียน ควรเริ่มจากเรื่องที่ง่าย ๆ แล้วเพิ่มความยากขึ้นไปประมาณ 20% ค่อยๆ เพิ่มความยากขึ้นไปเรื่อยๆ เพื่อทำให้เกิดความท้าทายอยากเรียนรู้ต่อไปอีก

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ตามแนวคิดของ Robinson (1961, pp.29-30) ซึ่งสามารถช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน ทำให้เลือกสิ่งที่คาดว่าจะรู้จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว และจดจำได้ดี และทบทวนเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาพฤติกรรมการอ่านเป็นระบบเพราะผู้เรียนได้ฝึกทักษะอย่างเป็นขั้นตอนตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ซึ่งเริ่มจากขั้นนำสู่บทเรียนการเชื่อมโยงเข้าสู่ในบทอ่าน เป็นการสร้างบรรยากาศความคุ้นเคยและเป็นการเตรียมความพร้อมโดยการสนทนาเพื่อทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียนและเพื่อสร้างความรู้ใหม่ ต่อจากนั้นครูผู้สอนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ไปตามขั้นตอนโดยเริ่มจากให้ผู้เรียน

สำรวจ (S-Survey) เป็นการการอ่านคร่าวๆ (กวาดสายตา) เพื่อให้เห็นภาพรวมของเรื่องที่อ่าน เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง โดยไม่ดูในรายละเอียด เป็นการจุดประกายให้ผู้เรียนมีความสนใจอยากติดตามความเป็นไปของเรื่องที่อ่านแล้วนำสิ่งที่อยากรู้จากเรื่องมาตั้งคำถาม (Q-Question) โดยจับประเด็นคำถามให้ได้ว่าใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร กับใครและทำไม เป็นการตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านแต่ละย่อหน้าเป็นการกำหนดจุดสนใจในการอ่าน จึงเป็นการอ่านที่มีจุดหมาย ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้รวดเร็วขึ้น เป็นผลให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรม ต่อจากนั้นให้ผู้เรียนอ่านอย่างละเอียดอีกครั้ง (R1-Read) เพื่อทำความเข้าใจและตอบคำถามจากเรื่องราวที่ตั้งไว้ เมื่อผู้เรียนรู้อ่านทบทวนหลายๆ ครั้ง ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในการอ่านดีขึ้น โดยการสังเกตพฤติกรรมการอ่านในชุดกิจกรรมต่อไป หลังจากนั้นครูผู้สอนให้ผู้เรียนทำความเข้าใจคำตอบและเนื้อเรื่องจากการอ่านแล้วจดจำข้อความสำคัญ โดยการจดบันทึกย่อข้อความสำคัญ (R2-Recite) เป็นคำพูดของตนเองหรือขีดเส้นใต้เพื่อเตือนความจำของตนเอง จากนั้นครูผู้สอนให้ผู้เรียนทบทวน (R3-Review) เรื่องที่อ่านทั้งหมดหรืออ่านบันทึกที่ตัวเองจัดทำไว้ จากนั้นทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการอ่านรวมทั้งเฉลยแบบฝึกหัด ขั้นตอนสุดท้ายเป็นการสรุป

## การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

องค์ความรู้จากกิจกรรมทั้งหมด ครูผู้สอนแจ้งผลการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบทันทีหลังจากเสร็จกิจกรรมเพื่อเป็นแรงจูงใจในการเรียนรู้ต่อไป และพัฒนาความก้าวหน้าของผู้เรียนแต่ละคนในแต่ละชุดกิจกรรม

สอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ วัฒนฐานะ (2557) ได้จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี พบว่า นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของกรรณิการ์ เครือมาศ (2554) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ3R ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลังการเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ3R สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. พฤติกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R พบว่าพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยนักเรียนเริ่มอ่านบทในใจ กวาดสายตาอย่างรวดเร็วเพื่อสำรวจ (Survey) จากนั้นนักเรียนเกิดความอยากรู้และข้อสงสัยจึงทำการตั้งคำถาม (Question) ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร กับใคร และทำไม เมื่อนักเรียนตั้งคำถามแล้วก็อยากรู้คำตอบจึงอ่านอย่างละเอียดอีกครั้ง (Read) เพื่อหาคำตอบแล้วทำการจดบันทึกไว้ (Recite) และสุดท้ายเพื่อเป็นการทำความเข้าใจและจดจำบทอ่านทั้งหมด จึงอ่านทบทวนอีกครั้ง (Review) จากการที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอน SQ3R ซ้ำๆ กันหลายๆ ครั้ง ทำให้นักเรียนมีความชำนาญมากขึ้น เข้าใจขั้นตอนและวิธีการอ่านมากขึ้น ทำให้สามารถปฏิบัติตามชุดกิจกรรมอื่นๆ ได้ดีขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการของกิจกรรมในแต่ละชุดกิจกรรมทั้ง 7 ชุด สอดคล้องกับขั้นตอนของเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ซึ่งเน้นการปฏิบัติของผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามขั้นตอนของการอ่านอย่างเป็นระบบชัดเจน มีครูผู้สอนเป็นผู้กำกับดูแล

ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นการสร้างความกล้า ความมั่นใจให้กับผู้เรียน ครูผู้สอนทำหน้าที่บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการอ่านระหว่างเรียนของผู้เรียน

สอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ วัฒนฐานะ (2557) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี พบว่า พฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษระหว่างเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรีอยู่ในระดับดีเยี่ยม และงานวิจัยของ Baier (2011) ได้ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของกลวิธีการอ่านแบบ SQ3R ที่มีต่อระดับความเข้าใจของนักเรียนเกรด 5 ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อบูรณาการวิธีการสอนอ่านด้วยกลวิธี SQ3R กับการอ่านเนื้อหาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนเกรด 5 และศึกษาพฤติกรรมการอ่านแบบการอ่านนิยายกับวิธีการอ่านแบบ SQ3R จากผลการศึกษาพบว่า นักเรียนร้อยละ 53.10 ใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R โดยคาดว่าในอนาคตจะมีนักเรียนร้อยละ 68.70 จะหันมาใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R

## ข้อเสนอแนะ

### ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ครูผู้สอนควรฝึกฝนการตั้งคำถามให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเคยชินจนกลายเป็นพฤติกรรมหรือนิสัยที่กระทำเมื่อมีการอ่านเพื่อความเข้าใจและการอ่านเชิงวิเคราะห์

2. ครูผู้สอนควรสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนอย่างใกล้ชิดเพื่อค้นหาข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมของผู้เรียนโดยทันที

3. ครูผู้สอนจะต้องมีการเสริมแรงในการทำกิจกรรมให้กับผู้เรียน จะเป็นการกระตุ้นและสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านสามารถตั้งคำถามตอบคำถาม และทำแบบฝึกหัดได้ดีขึ้น

### ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบระหว่างกิจกรรมการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับกิจกรรมการสอนตามปกติเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน

2. ควรนำวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ไปทดลองสอนทักษะการอ่านในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะทางภาษา ด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R  
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรรณิการ์ เครือมาศ. (2554). **ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ3R**. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยสารคาม.
- กรมวิชาการ. (2546). **แนวทางการส่งเสริมการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ศุภสมาคมปราชญ์.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). **การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวทางปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- นลินี บำเรอราช. (2545ก). **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ความคิดรวบยอด**. วารสารหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา, 1(1), 8-25.
- นลินี บำเรอราช. (2545ข). **เอกสารคำสอน วิชา 406426 การสอนอ่าน**. ชลบุรี: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วันเพ็ญ วัฒนฐานะ. (2557). **การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี**. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุธาทิพย์ เจริญรัตน์. (2555). **การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2551). **19 วิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2551). **นวัตกรรมการเรียนการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เทคนิคพรินติ้ง.
- สุดารักษ์ สุวรรณทอง. (2553). **ผลการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การสอนอ่านแบบ SQ3Rs**. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- Baier, K. (2011). **The effects of SQ3R on fifth Grade Students' Comprehension Level.** [Online]. From <http://vslb109-148.ohiolink.edu/send-pdf.cgi/Baier%20Kylie.pdf?bgsu1300677596>
- Robinson, F.P. (1961). **Effects study SQ3R.** New York: Harper and Brothers.